

Member of:
DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voice" Publishing
Co., 1255 Queen St. W., Toronto. - L.E. 6-2185
Printed by Litera Printing Co., Toronto
Subscription: Canada \$ 4.00, all other
Countries: \$ 5.00

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY—NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday, December 29, 1962 Authorized as second class mail by the Post Office Department,
Ottawa, and for payment of postage in cash.

No. 51 (298) Vol VIII.

NAŠE ÚKOLY A PRÁCE

Dr. S. ŘEDINA,

předseda Československého národního sdružení v Kanadě

Ve dnech 24. a 25. června 1964 bude tomu 25 let, co se v Torontě sešli zástupci krajanů ze všech částí Kanady a ustavili Národní sdružení Čechů, Slováků a Podkarpatských Rusinů. Již před tím v dubnu 1939 bylo v Montreálu založeno místní Československé národní sdružení a z jeho podnětu byl pak změněn název celokanadské organizace na stejné pojmenování, které má do dnešního dne. Změnou názvu chtěli krajané vyjádřit jednotu všech tří národních složek v jejich úsilí pomoci k osvobození Československa po invasi Hitlerových armád do Čech a na Moravu a po zřízení t. zv. Slovenského státu pod Hitlerovou ochranou. Sdružení dosáhlo v krátké době netušeného rozmachu díky pochopení krajanů a činovníků. Brzy bylo ve sdružení organizováno 91 odboček se 7.000 členy. Při příležitosti 25. výročí sdružení bude podrobně zhodnocena činnost a pracovní výsledky sdružení za II. světové války.

V onom období sledovalo sdružení úkoly dané nejprve politickou situací Československa a poté celkovou mezinárodní politickou situací. Když II. světová válka skončila, rozhodl kongres ČSNS pokračovat v činnosti a sdružení dostalo se programové naplně, jakou má v podstatě i dnes po inkorporaci z 28. září 1960.

Je to především kulturní stránka činnosti sdružení, kterou toto koná buď samostatně nebo ve spojení s dalšími krajanskými organizacemi, s nimiž je v úzké spolupráci. Pro tuto spolupráci je namnoze dobré pochopení, neboť členství krajanských organizací vzájemně se prolíná a je mezi nimi vědomí společných cílů.

V prvé řadě je snahou sdružení a krajanských organizací vůbec udržet znalost mateřského jazyka u generace nejmladší. O to pečují doplňovací školy v některých větších střediscích. Ty ovšem mohou poskytnout jen nejnutnější základy. Hlavní úkol připadá však v tom směru rodinnému prostředí samotnému.

Odbočky sdružení v místech, kde je větší koncentrace krajanů, snaží se udržet vědomí národní pospolitosti různými kulturními podniky a to literárními, divadelními a hudebními. V Torontě máme řadu vynikajících umělců z hudebního světa: dirigenta Susskinda, skladatele Oskara Morawtze, operního solistu Rubeše a houslistu Dobiáše, kteří společně vystoupili na koncertě při uzávěru Dvořákova roku.

Důstojným způsobem bývá každoročně vzpomenu to našich národních a státních svátků. Činíme-li tak, není to jen jakási opakující se procházka "národním historickým museem", nýbrž je to příležitost pro každého z nás znovu si připomenout myšlenky a hodnoty, které motivovaly události minulé doby-ať radostné nebo tragické-a čerpat z nich podněty pro další práci.

Na rok 1963 připadá 1.100. výročí příchodu slovanských verozvěstů sv. Cyrilla a Metoděje na Moravu. Tato událost měla v 9. století dalekosáhlý význam pro Moravu, Čechy Slovensko a slovanské země vůbec jak po stránce náboženské tak kulturní. Křesťanství bylo šířeno v jazyce lidu a snáze zapouštělo své kořeny. Zavedením cyriliky byly dány začátky pro vytváření spisovného jazyka a kulturního projevu rodícího se národa v dnešním slova smyslu. Toto jubileum bude příležitostí představit kanadské veřejnosti staleté kulturní dědictví našich národů a oslava tohoto jubilea musí se stát záležitostí sdružení a celé krajanské obce.

V podstatě stejné poslání v politické oblasti má sdružení nyní, jaké mělo za II. světové války, t. j. obnovení demokratického řádu v Československé republice. V tomto směru zaměřuje sdružení svou pozornost k mezinárodním akcím a při každé vhodné příležitosti předkládá kanadské vládě své připomínky a podněty. Z kongresu, který se konal dne 5. května t. r. v Ottawě byla předložena vládě obsáhlá resoluce, vyjadřující naše stanovisko k otázce společné obrany svobodného světa, nukleárních zbraní, odzbrojovací konference a imigrace z Československa do Kanady. Mimo to resoluce obsahuje řadu návrhů rázu hospodářského a podle sdělení kanceláře pana Min. předsedy byly jednotlivé části resoluce postoupeny příslušným ministrům k jednání.

Na vnitřní politické frontě našeho exilu pokusili jsme se přispět ke sblížení a pracovní jednotě obou těles zahraniční reprezentace Československa, neboť se domníváme, že tato jednotka je nezbytná, má-li mít jejich práce pozitivní výsledky. V tomto směru neměli jsme bohužel dosud úspěchu.

Třebaže se podniky sdružení těší podpoře široké krajanské veřejnosti i bez formální organizační příslušnosti, přece bychom jen rádi uvítali každého demokraticky smýšlejícího krajana ve svých řadách jako svého člena. Uvedené úkoly sdružení nemohou být totiž záležitostí jen činovníků nýbrž každého z nás.

OBRÁZEK PRAŽSKÉHO TISKU

SEDM ČLANKŮ Z DESETI O SOVĚTECH

Dostalo se nám do rukou opět několik čísel pražských novin včetně Rudého Práva. Co překvapuje na první pohled, je především neuvěřitelně chudá grafická úprava. Papír je vysloveně nízké jakosti. Tisk je nerovný, tiskářská čern špatná. Horší je, že tisk je téměř nečitelný. Monopol na normální písmo, petit a borgis, má Rudé Právo, ostatní noviny o poloviční velikosti se snaží dostat na stránku co nejvíce textu tím, že používají nečitelně malého písma, perličky.

Grafické úpravě odpovídá obsah listů. Z deseti článků uveřejněných na první straně Svobod-

ného Slova je sedm věnováno Sovětskému svazu. Není však na stránce jediného článku, v němž by nebyla alespoň zmínka o Sovětském svazu. Články, které se týkají domova, jsou články politické, burčující k větší vykonanosti. Jedna z osmi stránek Svobodného Slova (vzpomeňte, kolik stránek mají torontské nebo newyorské noviny) je věnována technologii, t. j. znovu tomu, jak zdokonalit výrobu.

Čtenář doma si tedy mnoho nepočte a chce-li se dovědět, co hraji divadla nebo kina, musí si doslova vzít na pomoc lupu, má-li ji.

HOSPODÁŘSKÝ VÝHLED DO NOVÉHO ROKU

VŠECHNY DŮVODY PRO OPTIMISM

Národní hospodáři jsou opatrní v proroctvích do nového roku a dohadují se, je-li správnější říci o roku 1963, že bude ve znamení mírné deprese nebo ve znamení mírného zotavení nebo ve znamení stagnace, pokud však zůstáváme u výsledků z roku 1962 máme všechny důvody hledět na příští rok spíše optimisticky než pessimisticky.

Vezměme jen několik ukazatelů. Ve stavebnictví celková suma smluv předčila prvních deset měsíců loňského roku (1961) o 7 procent. Výroba nafty za prvních osm měsíců byla vyšší o 6 procent, výroba přírodního plynu dokonce o 43 procent, lodní náklad pro zahraničí stoupl o 5 až 6 procent, v tichomořských přístavech dokonce o 17 procent,

výroba oceli stoupla o 2 a půl procenta, výroba aut v říjnu dokonce o 40 procent atd. Ve všech odvětvích vzestup, což ovšem nevylučuje náhlý zvrat, ale zatím není známek, proč by k němu mělo dojít.

Značně neutěšená nebo nevyřešená situace je naproti tomu stále na poli zaměstnanosti. I když nezaměstnanost poklesla ve srovnání s loňským rokem, je přirozeně v zimních měsících vyšší než v letních. Nepříjemné je, že je to právě mládež, která hledá těžko práci. Vládní místa věnují však této otázce bedlivou pozornost a zejména usilují o přeškolení zaměstnanců. Dílny průmyslových škol, přidružených ke školám středním, školi žáky i nezaměstnané dělníky plných čtyřicet hodin denně.

SPOJENÉ STÁTY V ROCE 1963

DO VESMÍRU: ZA PĚT BILIONŮ DOLARŮ

Americké sněmovny mají rozsáhlý program pro rok 1963.

Z nejdůležitějších osnov zákona budou osnova o nemocenském pojištění, pomoc školám, pomoc farmářům, dělnické zákonodárství, hromadná rekreace v přírodě, rozvoj meziplanetárních letů a úprava vojenských platů.

Na sociálním poli se setkávají Spojené státy s těmiž problémy jako Kanada: mládež těžko hledá práci. Přípravuje se proto zákon o pracovní příležitosti pro mládež, který by založil fond pro zaměstnávání mládeže v domácích 'Mírových' a 'Uchovávacích' sborech. Úkolem těchto sborů by bylo poskytovat pomoc obyvatelstvu zchátralých čtvrtí, pomáhati v války.

nemocnicích pro duševně choré, v indiánských rezervacích a mezi přistěhovanci.

Pro meziplanetární lety se navrhuje, aby se částka na jejich rozvoj zvýšila o polovinu: z 3.7 bilionů dolarů na 5.5 bilionů. Největší částí těchto peněz se má použít na dosažení měsíce nejdříve v roce 1970.

Z otázek týkajících se armády zaujme americkou veřejnost především návrh na platovou reorganizaci a zvýšení platů jak pro důstojníky tak pro mužstvo. Budou řešeny také pense pozůstalým po příslušnících armády, kteří zahynuli na frontách 'studené války'.

ZDRAVÍ, ŠTĚSTÍ, SPOKOJENOST A MNOHO

ÚSPĚCHŮ V NOVÉM ROCE

PŘEJÍ ČTENÁŘŮM NAŠICH HLASŮ

YDÁVATELSTVO A REDAKCE.

OBJEV VELIKÉHO DOSAHU: ČÍN V KANADĚ

Díky vytrvalosti montreálského vědce Dr. Johna Riddella bylo zjištěno nade vší pochybnost, že Kanada má mimo jiných přírodních bohatství také obrovské naleziště cínu, a to v provincii Nový Brunšvík. Ložiska cínu se pro stírají mezi Maine a Mysem Bretonským v délce 300 mil. Význam tohoto objevu vyplývá z těchto faktů:

Ačkoliv bez cínu je moderní průmyslová výroba nemožná, protože se cínu používá od výroby textilu až po výrobu zubní pasty a zejména je ho třeba při výrobě nádob na konzervy (ale také při výrobě zbraní), na severoamerické pevnině se cínu dosud nevyskytoval. Přes polovinu světové těžby dodávalo Malajsko, pětinu Indonésie stejně jako Bolívie, os-

minu Thailand, desetinu Kongo, desetinu Rudá Čína, zbytek Nigérie, Austrálie, Burma a Jižní Afrika. Z tohoto výčtu je zřejmo, že většinu cínu dováží svobodný svět z území, která jsou v dosahu "rudého nebezpečí." Je také zřejmo, že svobodný svět má na těchto územích nejen zájem politický, ale i hmotný.

Že je v Novém Brunšvíku cínu, je již nesporné, otázka je, zdali jeho těžba je hospodářsky únosná. Pravděpodobně je. Potvrzuje to skutečnost, že společnosti, které mají natěžbu zájem, věnovaly již miliony do přípravných prací. Hledají se také nové úsporné těžební způsoby. Pro brunšvíckou provincii to znamená naději na další rozvoj a práci pro tisíce obyvatel.

MASO NENÍ, ZELENINA TAKÉ NE

PRAŽSKÉ RECEPTY DNES

Pražské noviny uveřejňují ještě dnes jídelníček, alespoň občas. Nevíme ovšem, kdy si dělají z čtenářů větší žerty, tím, že jim radí jen jídla ze zeleniny, protože maso není, nebo tím, že jim radí zeleninu, když ani zelenina není. Ze čtyř receptů, uveřejněných v listopadovém čísle, jsou čtyři zeleninové.

Úvod k receptům říká:

"Pokud je na podzim více druhů zeleniny, upravujeme z nich dušené nebo zapékané zeleninové směsi. Využijeme čerstvou červenou řepu jako teplou přílohu k masu, čerstvou kapustu u-

pravíme dušenou, nebo uděláme z listů závitky, srdíčko však ponecháme na jemný salát. Ze směsi zeleniny připravujeme ragú, zapékáme ji, pečeme zeleninové omelety, livanečky či nákypy."

Čtenářům doma se jistě při čtení sbíhají sliny v ústech, protože ke koupí není ani cibule.

Jako dobrý nebo špatný žert působí také tato rada:

"Smažíme-li na pánvi, v níž je hodně tuku (kde by se tam asi vzal, pozn. Našich Hlasů), přidejme předtím do tuku trochu jemné soli. Tuk nebude vystříkovat."

TO LIFT THE CURTAINS

US President John F. Kennedy believes that after Cuban confrontation a Soviet-US understanding is less likely. But he says, however, that if Mr. Krushchev concerns himself with the real interests of the people of the Soviet Union, there is no real reason why the United States and the Soviet Union should not be able to live in peace.

It seems to me that President Kennedy underestimates the Cuban victory. The Soviet Union is learning her lesson and will be willing to keep the peace if we help her. And one part of our help is to ask the Soviet Union to prove her peaceful intentions by lifting all the Curtains which are now separating the Soviet dominated world from ours. If the Soviet Union wants peace, as she says, why not to ask her to destroy the Concrete Wall in Berlin and the Iron Curtain in the rest of Europe? Why not to use the Cuban victory for a series of more important victories? Why not to use the Cuban victory for a help to peoples imprisoned behind all kind of Curtains? It may be that the Soviet Union is now ready to listen.

FRANK TRESNAK

NÁVRH NA NĚMECKOU KONFEDERACI

Pozoruhodný návrh na sjednocení Německa vyšel z řad východních Němců. Walter Ulbricht navrhuje, aby obě Německa, západní a východní, vytvořila konfederaci. Schůdnost této cesty musí posoudit především západní Německo. Východní Němci zatím pokračují v přísném střežení betonové zdi v Berlíně a střelení těch, kdo se pokoušejí o útek. Za takových okolností nemá ovšem cenu mluvit o sjednocení a konfederaci. Stejně tak jako Sověty a ostatní satelity, tak i východní Německo musí ukázat vůli k ukončení studené války činy, a ne řečmi a návrhy. Prvním a nejdůležitějším krokem je pak otevření hranic, tedy právě to, kde východ zatím neukázal téměř nic.

NEHOSTINNÉ HOSTINCE LIKVIDUJÍ

Hostinec "U Vinohrad" v Legerově ulici na Vinohradech označila "Večerní Praha" za nehostinný. Je však nejen nehostinný, je také "bývalý."

Českou zvláštností bylo, že všechny hostince bývaly kdysi "hostinné", nehostinnými se staly až tehdy, když v nich nebylo čím koho pohostit. Krátce, hostinec "U Vinohrad" zavřely a mládež jej proměnila ve svůj klub. V hlavním bodě se však klub nebude ničím lišit od bývalého hostince: jídla a nápoje, jak píše "Večerní Praha," se v něm nebudou podávat. Bude se v něm podávat jen kultura, domácího ražení ovšem, t. j. komunistická.

WASHINGTON VEDE

Za nedavné návštěvy jugoslávského presidenta v Moskvě rozhorlil se Peking proti Titovi nejen proto, že je "slídícím psem Spojených Států," ale také proto, že z celkového počtu ročně narozených dětí v Bělehradě je deset procent nemanželských. "Time" zachránil Titovu čest touto statistikou: v Berlíně, jak východním tak západním, se rodí ročně patnáct procent nemanželských dětí, v Milwaukee, USA dokonce šestnáct procent. To všechno není však ničím proti Washingtonu, D. C. Ten vede s dvaatřiceti procenty, t. j. jedna třetina washingtonských dětí je nemanželského původu.

DĚJINY KANADSKÉHO DIVADLA

Kanadská rozhlasová společnost (CBC) shrmažduje doklady o vývoji kanadského divadla. Jakmile svůj výzkum skončí, uspořádá o kanadském divadle serii přednášek. Doklady sbírá paní Grace Shaw, CBC, Toronto. Naši divadelníci ji mohou informovat o našem vlastním úsilí na tomto poli.

VESELÝ SYLVESTROVSKÝ VEČER V SOKOLOVNĚ NA DUPONT STREET

PŘEDČASNÁ RADOST RUDÉHO PRÁVA

Rudé Právo si s chutí otiskl komentář americké Saturday Evening Post, která na okraj sovětské meziplanetární rakety letící k Marsu napsala, že Američané jsou dosud daleko za Rusy ve vesmírových letech.

Saturday Evening Post a s ní Rudé Právo se uhnuly. Americká raketa MARINER II, která se přiblížila k Venuši na 21 tisíc mil, a vysílá opět zprávy (její porucha byla opravena dálkovým řízením) je dokladem, že nejen nejsou Američané v ničem pozadu za Rusy, ale že je předčí i ve vesmírových výzkumech.

'DIVADLA ŽITRA'

V Praze je 24 divadel. Z rubriky "Večerní Praha" — "Divadla žitř" vyplývá, že "žitř" nehraje a z ostatních jednadvaceti sedm jich hraje sovětské hry a jedno anglickou "What next." Televise však dává mimo jiné kurs angličtiny.

VAGONY JSOU I NEJSOU

"Večerní Praha" si stěžuje, že "včera" zůstalo na pražských nádražích 50 nákladních vagonů, ne vyloženo a 136 slíbených vagonů se do Prahy nedostalo. Ty, co jsou, nejsou, protože zboží nebylo složeno a ty, co by mohly být, také nejsou, protože někde zabloudily. Továrny na ně marně čekají a spotřebitelé marně čekají na slíbené zboží.

DEKLARACE LIDSKÝCH PRÁV A ČESKOSLOVENSKO

DEKLARACE LIDSKÝCH PRÁV — A DNEŠNÍ ČESKOSLOVENSKO

V prosinci, v den čtrnáctého výročí Deklarace lidských práv, byla v New Yorku plenární schůze Shromáždění porobených evropských národů, věnována zhodnocení tohoto historického aktu. Jménem Československé delegace, učinil projev Václav Majer, bývalý člen Československé vlády. Z projevu vyjímáme:

Jsmo zde dnes shromáždění, abychom vzpomněli čtrnáctého výročí Deklarace lidských práv. Jsme zde však také proto, abychom znovu připomínali Spojeným Národům i demokratickým vládám svobodného světa, že ještě čtrnáct let po přijetí Deklarace stamiliony lidí dříve svobodných

Když jsme před lety čítali zde na svobodném západě o hrůzách v sovětských koncentračních táborech, ani v naší nejdívejší fantazii jsme si nepředstavovali, že podobné publikace budou jednou vydávány v Sovětském svazu a přece se tak stalo.

Literární sensaci, která až dosud nemá v komunistickém světě obdobu vyvolala novela A. Solženicyna "Jeden den Ivana Děnisoviče," která vyšla v listopadovém čísle časopisu "Novy mir." Autorovo jméno neřiká čtenářům mnoho, neboť je to jméno až dosud neznámé na poli literární tvorby. A. Solženicyn je povoláním učitel a kdysi býval důstojníkem v Rudé armádě. Přezil osm let v sibiřských koncentračních táborech, kde byl držen jako politický vězeň za činy, kterých se nedopustil. Jeho novela pojednává o životě vězně v takovém táboře během jednoho dne. Setkáváme se s osazeníci sovětského koncentračního tábora, kteří hladoví, třesou se zimou, v nutných časech. Přestali být lidmi a stali se čísly, kteří musí tvrdě pracovat za nelidských podmínek. Jsou nejen nevnímáni, ale jsou také skutečnými vlastenci. Solženicynova novela, která v knižní formě, vyvolala jak mezi čtenáři, tak mezi kritiky takový ohlas, že nic co bylo v Sovětském svazu publikováno za posledních čtyřicet let se nedá k tomu přirovnat. Slavný ruský básník Alexander Tvardovskij napsal, že nejde o

žijí v porobě komunistické diktatury.

V Československé Republice, v zemi Masarykově, jejíž svoboda a nezávislost byly zničeny komunistickým pučem v roce 1948, jsou lidé odpirána všechna lidská práva a svobody vyhlášené Deklarací z 10. prosince 1948.

Od prvé chvíle, kdy se komunisté zmocnili pučem vlády, počali měnit celou politickou i hospodářskou strukturu tak, aby naše země byla věčena do politického a hospodářského systému Sovětského svazu.

Komunistický režim vládne proti zájmům a vůli československého lidu a bez přímé asistence Moskvy a hrozby intervencí Rudé Armády by se neudržel ani 24 hodin.

'JEDEN DEN IVANA DĚNISoviČE'

SOVĚTSKÝ AUTOR O SIBIŘSKÝCH TABOŘECH

vzpomínkovou literaturu běžného typu, ale faktický materiál a podotýká, že jde o vynikající literární dílo. K tomuto názoru se připojili i slavní spisovatelé Konstantin Simonov a Gregorij Baklanov. Jiní kritici říkají že neznámý autor vytvořil pozoruhodné dílo s neobyčejnou uměleckou silou a vyslovil směle to, co leží mnohým na srdci, nad čím lidé hluboce přemýšlí, co je trápi a co zanechalo v jejich srdcích nezahejzenou jizvu. Ptají-li prý se nyní někteří dogmatici bázlivě: "Je dobré a správné jítit a otevírat staré rány?" Odpověď zní: Rána dosud krvácí, musí být léčena a ne zběhle obcházena. Jediný lék je pravda!

Mohou literární díla tohoto druhu zůstat bez vlivu na veřejný a politický život v Sovětech? Pochybujeme. — M. Zvára.

HROB KOUPIM - IHNEH

Ten titulek jsme trochu přehnali. Pražský inserent nemá zájem o jakýkoli hrob, protože by se bál, že zůstane nepohřben, ale chce hrob na Olšanech. Olšany jsou Olšany, a protože se tam již nepohřbívá — jediné tehdy, když se nějaký starý hrob uvolní, je nutno šánět takovou příležitost i v novinách.

Po čtrnácti letech komunistického režimu je dnes v Československu stav politický, hospodářský a kulturní poroby! Je to stav horší než nevolnictví starých dob, neboť postihuje celý národ.

Žádáme právo sebeurčení, nezávislost, svobodné volby a obnovení všech demokratických svobod a lidských práv nejenom pro lid svých porobených národů, ale i pro lid Jugoslaviie a Kubu pro lid všech ostatních národů porobených sovětským imperialismem a mezinárodním komunismem.

Cech vynalezcem radio-telescopu

Svou sekci o vědě věnuje Time, č. 24, výzkumu vesmíru pomocí radiových vln. Třebaže zachycování radiových vln z vesmíru je mnohem složitější než pozorování hvězdného nebe dalekohledem, dovidáme se radiovými vlnami fakta, která jsou prostě nepřístupná sebernocnějšímu dalekohledu. Time zjišťuje, že původcem "radiového dalekohledu" byl zaměstnanec telefonní společnosti Bell, Karel Jánksý, který zachytil radiové signály z nekonečna v roce 1932.

SLOBODA PRE VŠETKY NÁRODY

JAN PAPÁNEK

Spojené národy schválily koncom roku 1960 Deklaráciu o osamostatňovaní koloniálnych území a obyvateľov, a o urýchlennom a bezpodmienečnom skončení kolonializmu vo všetkých jeho formách. Komunisti presadzovali, aby sa Deklarácia vzťahovala iba na kolónie mimo sovietskeho Imperia. V tom smeru vyvinuli a vyvíjajú všetku svoju rozkladnú činnosť, ale sa im to nedarí. Kolónie sú kolónie nech sa menujú akokoľvek a nech sú v ktorejkoľvek končine sveta.

V prvom období Deklarácie, ktoré sa blíži ku koncu, málokto sa chcel zaoberať problémami kolónií mimo Áziu a Afriku. Na dotazy a tlak ľudí pochádzajúcich zo strednej a východnej Európy a ich priateľov v slobodnom svete, bolo vždy odpovedané — na vás niet teraz času, keby ste neboli bieli snáď by to išlo.

Teraz však problém kolónií v Ázii a Afrike, respektive ich osamostatňovanie, bol až na niektoré výnimky vyriešený. Dobrá je to videnie na vzrastu členstva Spojených národov. Pri ich založení v 1945 mali 51 členov. Koncom roku 1959 ich bolo 83, vzrast o 32 členov za 14 rokov. Dnes však majú Spojené národy 110 členov, vzrast o 27 za dva roky. Preto sa pozornosť sveta začína obracať na kolónie v podruží Sovietskeho svazu.

Celý rad rečníkov vo Valnom schromázení zdorazňoval, že Deklarácia o osamostatňovaní je v smyslu Charty Spojených národov univerzálna. Najmä však zástupcovia Kanady, Colombie, Veľkej Británie a Nového Zélandu začali veľmi ostro poukazovať a obracať pozornosť na sovietske Imperium a jeho kolónie, kde vývoj išiel a dosiaľ ide opačným smerom v porovnaní s vývojom v ostatnom svete.

Tak zástupca Kanady poukazoval, že od roku 1939 bolo osamostatnených 44 národov s obyvateľstvom 840 milionov. Sovietsky však v tej istej dobe obsadili vyše 260.000 štvor. mil cudzích území s obyvateľstvom vyše 100 milionov. Týmto obyvateľom nedali a nedávajú možnosť rozhodovania o vlastnom osude. Mnohí sú prenasledovaní, týraní a deportovaní. Je treba, aby úsilie a práca Spojených národov boli rozšírené a uplatňované aj na území ovládanom Sovietskym svazom.

Zástupca Veľkej Británie porovnával postavenie niektorých britských kolónií z minulého storočia. Uviedol, že Ceylon, ktorý

sa stal britskou kolóniou roku 1815, je od roku 1947 samostatný. Azerbaidžan sa stal v tej istej dobe ruskou kolóniou — a pýtal sa Sovietov, kedy sa dá očakávať jeho osamostatnenie, keď tak súria za oslobodzovanie kolónií. Poukázal na niektoré iné bývalé britské kolónie-ako Ghana, Nigéria, Cyprus, ktoré sú už samostatné a pýtal sa, kedy budú oslobodzované Sovietskimi podmanené štáty strednej Ázie-Užbeci, Turkmenci a rad iných. A čo Baltické štáty, 73 Charty Sp. N. majú Sovietsky predkladať informácie o týchto ním podmanených územiach. Je nutné, aby výbor, ktorý sa stará o oslobodzovanie kolónií v smyslu Deklarácie z roku 1960, obrátil pozornosť Spojených národov a celého sveta i na tento problém. Tieto hlasy sa budú množiť. V prevažnej miere však bude záležať na všetkých Sovietskych dočasne podmanených národoch či sa blíži doba ich oslobodzovania alebo nie. Národy a kmeny Ázie a Afriky bojovali a bojujú za svoju slobodu-bojujú na vlastnom území a do Spojených národov stále prichádzajú ich zástupcovia protestovať. Vždy si vedia nájsť k tomu cestu i keď s obtiažiami. A často sa stretáme s otázkou — kde sú noví predstavitelia zo strednej a východnej Európy a iných častí sovietskeho Imperia? Nechcú rozumieť krutosti komunistických režimov a poukazujú na Cyprus, Alžír, atď. Sme stále svedkami rôznych propagačných protestov zo strednej a východnej Európy v záujmu Sovietov a komunistov-kedy začnú prichádzať protesty proti nim?

Prežívame vianočnú dobu pokoja a každý, jednotlivci, rodiny i národy si robia plány a programy do budúcnosti. Čecú, aby rok 1963 bol lepší. Sloboda, mier, hospodársky blahobyt, sociálna spravodlivosť a opravdová samostatnosť nech je programom Sovietskych podmanených národov strednej a východnej Európy. Spojené národy začínajú otvárať dvere k uskutočňovaniu týchto plánov. Nesmieme pripustiť, aby boli zatvorené.

DR. G. MRÁZ

ZUBNÍ LÉKÁŘ

605 BLOOR STREET WEST

TEL.: LE. 71841

Ordinuje dle úmluvy.

JEŠTĚ VÁNOČNÍ

Strýce Kolovrátku znáte, ne? Rázovitou postavu českého exilu, starého mládence věkem i stavem, jednoduchého filosofa prostého ražení a idealistu idealismu nerozebratelného. Do exilu se rozhodl odejít čistě na základě vzteku, který ho popadl, když jej nějaký ten komunistický referent jeho žizkovského bloku nutil ke zpovědi o jeho politické činnosti před pučem. A dokud možnost hrabání se všelijakých referentů ve strýcových soukromnostech ve vlasti trvá, trvá i strýcův vztek a jeho pobyt v exilu.

Jinak je strýc ale osobou povahy beránci a duše otevřeně citům. Spontánnost projevu těchto vlastností jej mnohokrát přivádí do nesnáží, až i z nesnáží strýc dokáže čerpat zadostiučinění.

Zazněly zvuky Vánoc na Toronto. Mnoho tvrdých povah v takovou dobu změkne a ohlídí se jak kde komu udělat radost. Strýcova povaha, měkká k sentimentalitě vianoční doby jako perla, roztála ještě více. Týdny před Vánocemi chodil, usmíval se na lidi a pobrukoval si koledu při své práci u pančepesu. Jsouc bez rodiny, neměl příliš mnoho plánování na mysl i těch pár známých dávno oblažil vianočními pozdravy, pečlivě poslanými podle oznámených listů poštovního úřadu již někdy v listopadu. Mohl tedy delou svou mysl věnovat du-

mání o Vánocích doma, zasněžených chodnicích kolem žizkovských činžáku a vánoce, kterou kdysi jeho máma učinila stěžejní — a jedinou — atrakcí Vánoce mládí.

Na Štědrý den chodil s rukami v kapsách po Queeně, vyhýbal se uctivé proudícím davům pozdních nakupujících a prvním bamům, motajících se ve vianočním pozdvižení z tavern a poslouchal vianoční melodie, do nekonečna opakované radii malých obchodů. Nad jedním oznámením mezi kolečkami se pozastavil. Žádali v něm dobré občany města, aby laskavě darovali nějaké maličkosti pro pacienty Ontario Hospital, o které obyčejně nikdo nestojí a kteří — jako v tolika ostatních mentálních institucích — se těší na Vánoce jako malé děti. Strýcova angličtina, budiž zde rovnou poznamenáno, je ovšem stavu pochybného. Je to ostatně stav vlastní tolika jiným boдрým krajanům, kteří přišli do ciziny v pokročilejším věku. Ale podobné oznámení, opakované v posledních dnech mnohokrát, našlo cestu k jeho slovníku a utkvělo v jeho mysli v přeložení.

Mezi jinými strýcovy sounci, soucici s duševně chorými zaujímá přední místo. Podle jeho názoru, každému z nás dříve nebo později něco rupne v palici (používaje jeho vlastní slova), pokud se tak již nestalo. A na ponoru

budovu za šedým plotem na Queeně se vždy díval s respektem. Nuže jak tak putoval kolem, se srdcem překypujícím vianoční náladou, rozhodl se kus té nálady proměnit v další nezištný skutek. Zašel do obchodu, koupil karton cigaret, nachal si jej zabalit do papíru se svíčkami a vešel do nemocnice.

Vešel s pocity smíšenými. Strýc se řídil zásadou — čerta nikdy nepokoušej — a kdyby nebyl Štědrý Den, nikdo by jej tam neuvídl. Ale vianoční strom v jeho srdci plál všechny předsudky potlačujícím plamenem. Přišel k okénku v síni. Přísně vzhlížející stará panna za okýnkem se zepřetala co chce. (Musela byt starou pannou, podle vzhledu, podle věku.) Strýc si uvědomil, že mu dáá pernou práci vypovědět co vlastně chce a napadlo mu, že stručné položení balíčku na okýnko a odchod s poklonou by bylo řešením nejlepším. Ale slečna by si mohla myslet, že balíček dává ji a pak, slavnostní naladění v srdci jej nutilo být poetickým. Jak ale stvořit větu ze své pančepesové angličtiny, že přináší dárek pro opomíjené, opuštěné, na Vánoce se těšící duševně choré? Snad bude přece jen nejlepší zapomenout na poesii a věnovat se stručnosti.

"Christmas", řekl a zamával balíčkem. "Merry Christmas", odpověděla slečna a zřejmě čekala na další. Strýc si pomyslel něco o nedostatku obrazotvornosti zdejší staropanenské generace. "Here Santa Claus", dodal tedy

a zase zamával balíčkem. Slečna ani nepohnula brvou a zvedla telefon. "Je tady jeden Santa Claus", řekla do telefonu. "Ne, tenhle přišel dvěma, se štěstí, asi se ke komínu nedostal." Položila telefon a ukázala strýci na židli v místnosti za ní. Strýc si tedy sedl a čekal. Vešli dva mládenci v bílých pláštích a kývlí prstem. Strýc je následoval pokorně, i když s pochybnostmi, svírajíc karton cigaret zabalený v papíru se svíčkami. Další pán v bílém plášti, sedící za stolem v místnosti, která vypadala jako ordinace, se usmál. "Tak vy jste Santa Claus", řekl a vycenil zuby. Strýc s porozuměním kývl hlavou, rád že konečně někdo chápe jeho poslání, i když svým způsobem to podává obrazně. Čteč dodal, že jako jak se to vezme, nebo něco podobně vtipného, ale jelikož si momentálně nevzpoměl na patřičný ekvivalent své extipnosti v angličtině, podal zabalené cigarety přes stůl a řekl "Cigarety". Pán zase vycenil zuby a řekl "Děkuji, nekouřím." Jeho pohled na balíček se změnil ve velmi podezřívavý. Strýcova vianoční nálada trochu vyprchala, k čemu tohle zdržování? Rozhodl se že je vlastně škoda řeči, hodil balíček na stůl a obrátil se k odchodu. Dva mládenci v bílých pláštích se mžikem ocitli po jeho boku a obrátne jej uchopili za paže. Pán za stolem smetl balíček se stolu a odskočil. "Mohla by to být tiine homb! Člověk nikdy neví s těmhle lidmi."

Nuceně zadržování a bezohled-

né smetávání jeho dárku se stolu, dárku koupeného s takovou zářivou vianoční inspirací, mělo na strýce patřičný vliv. Stejný asi vliv, jaké mělo štourání blokového komisaři do jeho soukromých názorů. Dostal vztek. Vytrhl se dvěma mladíkům, chytil karton cigaret, pro dobrou míru s ním jednoho přetáhl přes bradu, a vyběhl ven. Dostal se až k přísně vypadající staré panně, než jej doběhli, hodili na něj svěrací kazajku a s vyzkoušenou praxí odnesli do nějaké klece. Slečna sbírající položený balíček v papíru se svíčkami, a přidávajíc jej k jiným, odnášeným do velkého sálu kde připravovali vianoční strom jen prohodila k okolostojícím, aniz, by brvou mrkla. "A tenhle přišel sám, jako beránek, prý Santa Claus."

Tichlá, noc, svatá noc se snesla na Toronto. Strýc seděl po poku svých dvou strážných andělů v bílých pláštích na lavici mezi tucty jiných ve velké místnosti se zářícím stromem uprostřed a kupou balíčků pod ním. Zatím co doktor ověřoval jeho historii a pracně přeložené informace, které ze strýce dostali až se uklidnil, Vánoce pokračovaly a nebylo důvodu aby strýc úplně o ně přišel. Z kupy balíčků pod vianočním stromem se dostal jeden i na něj. Strýc jej přijal s první dárek co dostal za roky hřejivým pocitem obdarovaného samoty v exilu. Krásný, trochu naražený karton cigaret v papíru s vianočními svíčkami.

AVE

ŠEDESÁT LET JANA ČEPA

Egon Hostovský

Cośi podivného se mi nedávno přihodilo. Našel jsem v starém haraburdí svůj adresář z roku 1931. Bylo to o jednom z těch dní, kdy jsem chtěl být zcela sám s osobním neštěstím, jež mě právě navštívilo. Snad znáte ten pocit z okamžiku nějakého velkého otřesu a tragedie, kdy si tolik přejete, abyste na dlouho zapomněli na prázdno v sobě a ve světě a vrátili se zázrakem do času dávno zapadlého. Tak na chvíli se třeba podíváte do domu otcovského. Nebo mezi gymnasiální spolužáky. Nebo na lučiny dětství a mládí a hledat první petrkličce.

Nuže, v takové nějaké náladě začal jsem si prohlížet rozpadající se notýsek s adresami, jež většínou už neodkrývaly žádnou vzpomínku. Ano, více než polovina jmen teď po jednadvaceti letech mi byla naprosto cizí. Ale některá nezapomenutelná minou hluboce otrásla. Povím vám jen o těch, která jsou také vám známá, protože patří literární historii: Josef Hora, Ivan Olbracht, František Halas a Jan Čep. Bývali to moji nejintimnější přátelé. Odložil jsem notýsek a zahleděl se z okna do venkovské krajiny, v níž už několik let žiji, daleko od velkoměstského ruchu. S kým pak z těch čtyř bych teď chtěl nejraději bloudit nazdařbůh krajinou svého nového domova, kterou právě podzim zadýchal zádumčivými vůněmi zlátnoucího listoví? Josef Hora býval jakýmsi mým patronem, znal mě od mých desíti či jedenácti let a při mých prvotních mě hyčkal nezasloužené vřelými kritikami. Přátelství s Halasem nebylo literární. Bylo to oddané přátelství mezi dvěma lidmi, z nichž jeden druhému učaroval, aniž věděl proč. Halas mi říkal: "Je s tebou dobře, ačkoli si skoro nic nepovídáme. Než jsme se poznali, nevěděl jsem, že přátelství může být někdy takřka němé." A Olbracht? To byl pro mne hrdina krkolomných dobrodružství, který mě lákal záhadami svého života a tvorby a jehož ironicko-otcovský vztah ke mně jen zjišťoval náklonnost ke všemu neobvyklému, co on každým svým počinem spíše napovídal než dopovídal. Bylo mi vždy dobře a jinak s každým z těch tří a jsou pro mne neodmyslitelní ode všeho, co kdysi vytvářelo mnou podobu s stín. Čím jsem starší, tím víc na ně vzpomínám... A přece: kdybych teď mohl volit, kdyby byl ten velký zázrak uskutečnitelný a já mohl přivolat z daleka přítele, kterého v této chvíli potřebuji víc než chléb vezdejší, vymodlil bych si toho čtvrtého, jenž žije v jiném zeměpáse a s nímž jsem si vyměnil za poslední léta víc dopisů než za svůj celý život s rodiči a sourozenci. Chtl bych být s Janem mČepem, protože je mi ze všech přátel nejbližší jako člověk

i jako spisovatel. Myslím teď intenzivně na Jana Čepa, jednoho z velkých prosaíků, jakých jsme nikdy neměli mnoho, jenž se dožívá v exilu šedesátky. A při myšlence na něho smířuji se trochu s proklatým povoláním, jež tomu, kdo je zastává, za každý ždíbec uspokojení dává hory žalu — smířuji se trochu s údělem básnickovým. Vždyť jenom básník dokáže ten zázrak, že ve chvíli, kdy ho potřebujeme, je náhle s námi mediem svého díla přes všechny vzdálenosti času a prostoru. Ano, je tu, vedle vás a s vámi, jen poslyšte!

"Tma té noci byla podivně živá, prostoupena prýštěním tajemného světla. Byla tichá jako po nějakém otřesu, proniklá blažeností záhadné spoluviny. Jasnost andělských křídel našeho dětství v ní zanechala nehasnoucí stopy. Krajina byla protkána neviditelnými drahami, po nichž se pohybovaly tmavé poszavy, sotva hustší nežli okolní vzduch. Nechávaly za sebou zachumlané spící dědiny a putovaly takřka nezvučně po umrzlých cestách, bělajících se v slabém odrazu hvězd, k onomu místu, které bylo středem této noci... vpravo vlevo ležela ve tmě pole pokrytá sněhým popraškem, stále táž v střídání ročních dob, přecházející se otce na syna, s pokolení na pokolení. Ležela tiše v mrazu a ve tmě, černá a holá, ačkoli se na tomhle místě z jara nnilo obilí s líným skřivánčím, ačkoli kousek dál našli jednou v žité mrtvého tuláka, ačkoli tam a tam (kolik je tomu let?) přepadly Stazku Roubalovou při sečení porodní bolesti a pochovali je potom oba, matku i s dítětem. Pole ležela mlčky ve tmě, dnes jako loni a jako předloni, jako před desíti i před sto lety. Jaká to síť osudů záhadně spletených zatahuje tento kraj?"

Tohle byl citát z mladičkého Čepa. Bylo mu necelých třicet, když napsal tyto řádky. Uvědomte si, prosím, že tehdy takřka celá česká prósa byla zamořena nešvary expresionismu a naivními napodobami knih Vladislava Vančury. A hle, najednou přichází prosaík, jenž jako stylista nepotřebuje hrůs se slovíčky, hlavně archaickými, a jenž jako epik má mnoho a mnoho co povědět o strašných i krásných dobrodružstvích duše.

Bylo a trvá velké nedorozumění kolem díla Jana Čepa. Snad mu nejvíce rozuměl Šalda, když mluvil o "jitřním zraku", jímž tento prosaík viděl věci a lidi svého světa. Ale už Arne Novák při všem respektu k novému talentu snižoval Čepa na jakéhosi ruralistu, jenž hledá záchranu v spočinutí na rodné půdě. Nepochopil, že venkovské kulisy Čepových povídek jsou jen jakýmsi odrazovým plátnem pro více tajemných dějů, rozehra-

ných paralelně s našimi profanními osudy. To je to naprosté novum, které Čep vnesl do české literatury. Ne jen dvoji domov každého z nás, ale též dvoji osud každého znás, dvoji osud, zřetelný a nezřetelný. Oba osudy jsou do sebe zapleteny k nerozmotání. Oba se prolínají, nemohouce od sebe a dávající smysl právě jen ve svém zapletení. Stylem má Čep nejbliže k Turgeněvovi a tematikou k své velké francouzské lásce, Bernanosovi. Jenže Bernanos byl ve své vlasti pochopen, Čep ne docela. A bojím se, že mu dobře nerozuměli ani ti, k nimž měl nejbliže, tedy kritikové z "Tvaru", "Akordu" a "Listů pro umění a kritiku". Tito jeho kritičtí přátelé jednak Čepa přeceňovali v oblasti, jež je pro něho nedůležitá, a podceňovali ho v tom, v čem tkví jeho jedinečnost a originalita. Čep není velký básník jen pro svou víru. Možná, že právě naopak, možná, že největšími inspirátorkami v jeho umění byly chvíle pochyb. Ale to není důležité, náboženství je náboženství a poesie je poesie. Dále tito kritikové ve zbytečné snaze Čepa bránit takřka nikdy nemluví o jeho nadání epickém, obávající se, že mu je odepřeno. Možná, že o tom přesvědčili samotného Čepa, a přece jde o omyl. Čepova epika je prostě jiná než třeba Olbrachtova, ale existuje. Dokončení příště.

Kanadským velvyslancem v Japonsku byl jmenován Richard P. Bower, který až dosud zastupoval Kanadu v Argentině.

Laskavostí CP

Příjemné svátky vánoční a mnoho zdaru v Novém Rocc přeje

JAROSLAV ROUSAL
PRAGUE SAUSAGE

První výroba pražských uzenin v Kanadě

630 Bloor St. W. Tel.: 537-2321

638 Queen St. W., Toronto

Tel.: EM 4-1787

IVAN HERBEN:

SOCHAŘ LUDVÍK DURCHÁNEK

PLZEŇSKÝ RODÁK VYSTAVUJE V NEW YORKU

Ludvík Durchánek rodák z Plzně a zahradnický dělník z Vidně, vystavuje svoje sochy v jedné ze soukromých galerií v New Yorku. Jeho jméno není Američanům nové, jak vidět i z chlasu výstavy v tisku. Roku 1960 měl v New Yorku dokonce dvě výstavy rychle za sebou: jednu v Museu moderního umění, druhou v exklusivní Whitneyho galerii.

Do Ameriky emigroval Ludvík Durchánek nikoli z důvodů politických, byl to jen projev vzpoury proti otcové autoritě, která nutila mladíka, posedlého výtvarným uměním, aby se stal zahradníkem. Zde v New Yorku Durchánek vystudoval Akademii výtvarných umění a neměl to snadné: ve dne pracoval v zahradnictví a studoval po nocích. Nyní žije Ludvík Durchánek asi sto kilometrů na sever od New Yorku ve vesničce Wasaic, kde má prostorný dům s velkou zahradou a s rozměrným atelierem. Ten se ovšem podobá všemu jinému — a nejvíce zeměnické nebo kovodělné dílně — než uměleckému atelieru. Durchánek totiž svoje sochy nemoделuje, ale kove je kladivem, piluje na strojích a spájí je pod vysoký mžarem autogénu. Potkáte-li Durchánka v New Yorku u Vašatů v restauraci, myslíte na první pohled, že sem zabloudiv nějaký sedlák nebo venkovský zámečník. Blavně jeho upracované ruce k tomu svádějí — když ani nemluví o šedivém strništi na bradě a ne zrovna nejzánovějším svetr, který nosí zásadně místo kabátu.

Rozhovor s Ludvíkem Durchánkem není snadný: když se usadil před padesáti roky v Americe, stýskalo se mu tak po domově že se rozhodl zapomenout česky. Prohlásil: "Každý emigrant si musí najít nějaký ventil pro svůj stesk a touhu po domově. Já má hodnou americkou ženu a rozhodl jsem se, že nepromluví slova česky. Kdybych četl české noviny a české knihy, kdybych mluvil česky, umřel bych steskem po domově." Ale než se vrátíme k setkání s ním, podívejme se, co o jeho výstavě píše kritika: "Dva muži, vykování z bronzu, stojí proti sobě uprostřed výstavní místnosti a hovoří spolu. Jejich ruce jsou tak živé a jsou v póze tak tázavé, že se vám Plzně a zahradnický dělník z Vidně, jako byste slyšeli jejich dia-

A hned kritik k tomu poznamenává: "Durchánkuv talent hrubě kovovat své sochy z měděných plechů, má pozoruhodnou mnohostrannost a výrazovou sílu. Ve svých šedesáti letech byl Durchánek terapeutou, zahradníkem a výrobce rámů v ústavu pro duševně choré. Prací a příkladem léčil nemocné. Ale poznal tam také hrůzné stránky života, stránky, které vyjádřil sochami, z nichž číší hněv a hořkost, ale současně také smysl pro satiru a karikaturu člověka i společnosti. Původně chtěl být malířem, ale dvourozměrnost obrazů ho neuspokojovala. Sám o tom řekl: "Když jsem dokončil obraz byl jsem zklamán, protože jsem ho nemohl nahmatat, a já musím mít jako dítě něco, co mohu hladit, co mohu hmatat a hrát si s tím."

Kritikové správně vystihli Durchánkuv smysl pro satiru a společenskou kritiku, i originalitu jeho nápadů. Jeden z nich píše: "Durchánkova zručnost je pozoruhodná stejně jako nádherný chaos jeho originálních nápadů, smíšenina tvrdé a provokativní pravdy s poetičností, připomínající někdy až surrealismus. Tak na příklad Durchánek vytepe ze stříbra ruku staré dámy, položí ji do plyšové krabice, do jaké se kladou normálně stříbrné předměty — a nazve to 'Tradice'. Nebo robustní sochu Jiřího Washingtona ozdobil sokolem, připoutaným k Washingtonově ruce fetizkem. Socha se jmenuje 'Sokolník' a Ludvík Durchánek o ní říká: "Jen se podívejte na udivený obličej Washingtonův. Takhle by se jistě tvářil, kdyby dnes přijel do Ameriky."

A tak to jde celou výstavou. Na pozadí výstavní síně visí jediný z vystavovaných obrazů. Je to hlavní fronta ústavu pro choromyslné, za jehož čtyřadvaceti osvětlenými okny se odelirávají tragické i tragikomické scény ze života člověka tohoto století. Ludvík Durchánek mi o tom řekl: "Jediný svět, který správně vyjadřuje tuto dobu, je svět bláznů. Dokončil jsem velkou serii grafických listů a maleb ze života v ústavě choromyslných — abych nastavil lidem zrcadlo. Jestli už ovšem není pozdě."

ZPOVĚDNÍ ZRCADLO K SJEZDU KSČ

LHOSTEJNOST, NETEČNOST K ZÁJMŮM SPOLEČNOSTI ATD.

"Hrdinové socialistické práce" liny, fluktuanství, neodpovědný poměr k socialistickému vlastnictví. . . " Tečky za neodpovědným poměrem k socialistickému vlastnictví naznačují, že zrcadlo není zdaleka úplné a ponechávají každému, kterých se pracující dopouštějí, aby vnitřním rozjímáním je doplnil. Náš příspěvek za ty, kteří se odvažují mluvit jen svou pasivní resistencí, je: Českoslovenští pracující nevěří v schopnost komunistů organizovat výrobu a společnost.

DŮVODY PROČ SE MÁTE STÁT ČLEMEM KAMPELIČKY

POSKYTUJEME SVÝM ČLENOM

Zápůjčky na levný úrok

vysoký úrok z vkladů

ochranu Vaší rodiny životní pojistkou.

CZECHOSLOVAK /TORONTO/ CREDIT UNION LTD.

Úřadujeme v úterý a ve čtvrtek

od 7 do 9 večer, v sobotu od 1 do 4 odpo.

869A Bloor Street West.

Tel. LE. 4-3348

Kanadská sochařka Frances Loringová se svým dílem, poprsím Sira Fredericka Bantinga, spoluobjevitele insulinu, dosud jediného léku proti cukrovce. Poprsí bylo darováno torontské Lékařské akademii. Laskavostí Everett Roseborough

HLAS NA BŘEHU

SYLVESTR VE VENEZUELE

Tu noc přitáhly houfy sardinek k pobřeží. Byla to šťastná noc. Obdržel jsem práci. Spěchali jsme, neboť sardinky jak náhle se objeví, tak náhle zmizí, jakoby nikdy neexistovaly.

Ve škole jsem se učil, že sardinky žijí ve Středozemním moři ve vodách Sardinie, na rozdíl od sardinek žijících v moři Baltickém. S jakou bych se byl tehdy potápal, kdybych se byl pochlubil, že budu lovit sardinky v Karibském moři na pobřeží Venezuely?

Pracovali jsme od rozbití do tmy, vysušení sluncem, žvýkající sousta syrového rybního masa.

Byl jsem oslněn třpytem rozlitého stříbra, kovovým leskem nezměrného počtu rybích tělíček. V životě jsem jich neviděl tolik pohromadě, tak malíčcích, tak na sebe natěsnaných.

Pracoval jsem kočárovou rychlostí dva týdny. Má ruce nebyly uvyklé tak těžké práci. Lano mi sedělo mozoly, sůl vnikala do prasklin a rány pálily jako všichni čerti. Kdyby záleželo na mně, poslal bych všechny provazy a lana a sítě do horoucích pekel. Škuner bych potopil a potom z něj vyčerpal vodu. Nalovil bych rázem víc, než všichni druzí dohromady. Řekl jsem to Franciscovi.

Smál se: "Hombre, ale jak bys to provedl, abys s vodou nevy-

pumpoval také ty mrňavé rybičky?"

Večer, než jsme přistáli u mola, spustili jsme staré pneumatiky uvázané na lanu, aby nárazem a třením se nepoškodil loďní bok. Stál jsem rozkročen, jako všichni, s kalhotami na řemenu pod bříchem, přemýšleje, na čem ty kalhoty, na našich tělech bez boků, vlastně drží.

Sestoupil jsem na molo, abych upevnil lano, a tu mi připadlo, jakoby někdo volal na břehu: "Venco!"

"Go?" bezděčně jsem se otázel. "Hoď tam toho buřta!" volal hlas na břehu. "Ať se nám ten parník neodře!"

Dál jsme hulákali už oba, já i Venco: "Jestli se ten parník odře, tak ti zdelám tělo do modře!"

Potom jsme vzpomínali v baru u Portugése na šibírky v Praze na Střeleckém ostrově, kdy přestrojení za námořníky volali jsme na sebe s galerie do sálu: "Venco!"

"Co?"

"Hoď tam toho buřta..."

Jako tehdy na Střeleckém ostrově, překřičeli jsme i hudbu v Portugéseově baru, ovšem s tím rozdílem, že Vencovi tenkrát nerostl na bradě ryšavý plnovous a la Holandés a já neměl rozežrané ruce od mořské soli.

Vilém, Gran Embustero

WASHINGTON POHŘBIL TŘI LEGENDY

Hanuš Hejny, New York.

Ve Washingtonu skončila americko-japonská obchodní konference, která pohřbila s konečnou platností tři staré, přesto však nepravdivé legendy. Pohřbeny byly předně legenda, že japonské výrobky nejsou kvalitní: ve skutečnosti jsou dnes japonské výrobky kvalitou na světové úrovni, jak dokazuje na příklad velký úspěch japonských kamer všeho druhu, rozhlasových a televizních přijímaček a dalších elektronických přístrojů, šicích strojů a textilií na americkém trhu.

Za druhé je to legenda, že japonské zboží vyrábějí dělníci, kteří za svou práci nedostanou o mnoho více než misku rýže denně: ve skutečnosti jsou dnes mzdy v Japonsku přibližně tak vysoké, jako mzdy v Itálii, a rychle stoupají... a japonsko už také patří k zemím, ve kterých se projevuje nedostatek pracovních sil. A za třetí, že dovoz japonského zboží poškozuje v Americe domácí průmysl: snad na některých omezených úsecích, ale v celku je pravda, že japonská exportéři se soustřeďují na vývoz zboží, které

se v Americe vyrábí jen v nepatrném množství, a dobrovolně omezuji vývoz ostatního zboží, na příklad textilií.

Spojené státy jsou nejlepším zákazníkem Japonska — nakupují tam zboží za více než jednu miliardu dolarů ročně. Ale vyvážejí tam ještě více — skoro za dvě miliardy dolarů, hlavně zemědělské výrobky. Jak jsou obě země dobrými obchodními partnery, vystihl nedávno jeden japonský návštěvník v New Yorku. "Zeměpisně je Japonsko poblíž Číny," pravil, "ale hospodářsky není od Spojených států vzdáleno o mnoho víc než Honolulu."

Jak Spojené státy, tak Japonsko mají záje mna tom, aby bylo Japonsko přijato za člena Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, která sdružuje osmnáct západoevropských zemí, Spojené státy a Kanadu. I o tom se na washingtonské konferenci jednalo. A dalším bodem byla koordinace hospodářské pomoci, kterou dnes i Japonsko ve stále větší míře poskytuje méně vyvinutým zemím. Japonsko samo patří už k nejvyspělejší.

SPORT

L. P. — VELKÉHO zklamání dožili se přátelé sportu v Kanadě v týdně před vánoci, když z Evropy přišla zpráva o porážce kanadských ledních hokejistů. Čtyřicet let nazpět jezdili Kanadčané do Evropy, kde vyhrávali dvojicerným poměrem branek. A v současné době výsledky jsou téměř opačné. Saskatoon Quakers zabíjeli zájezd do Evropy, kde prohráli dvakrát s národním mužstvem Švédska 0-7 a 3-13 ve Stockholmu. Stejně tak odešli poraženi v prvním zápase v Československu 4-9 s čs. národním mužstvem v Praze před 20000 diváky.

Zájezdy podprůměrných kanadských mužstev do Evropy poškozuji stále dobré jméno kanadského ledního hokeje a je škoda, že příslušná místa nevěnují výběru reprezentace větší pozornost. Na tyto neúspěchy je vždy reakce ve formě stejné odpovědi: kdybychom mohli proti evropským mužstvům postavit profesionály, to by pak svět koukal...! Jinak jediným měřítkem kolektivní síly kanadského sportu v roce 1962 byly hry Britského Společenství národů, jež se konaly v Perthu v Austrálii. Kanada poslala své nejlepší sportovce, ale vyjma výrazného úspěchu běžce Kidda, který vyhrál 6 mil nebylo zde dosaženo pozoruhod-

ných úspěchů. Výkony a vítězství plavců Stewartové a Pounda jsou sice povzbuzující, ale nestačí na světovou konkurenci, neboť v Perthu z vyspělých sportovních národů účastnila se jen Anglie a Austrálie. Kanadský sprinter Jerome opět nemohl ukázat, zda je skutečně jedním z nejlepších na světě, protože se zranil a Crothers na 440 a 880 yardů nezasáhl do závěrečných bojů. Nerozvážeností byl start Kiddův v maratonu. Jinak běžec velkých kvalit, který jistě je nejváženějším uchazečem olympijské medaile, marathonský závod vzdal. V celkové klasifikaci Kanada skončila na 4. místě za Austrálií, Anglií a Novým Zélandem.

DUKLA Praha označovaná za jednoho z favoritů Evropského poháru mistrů v kopané se probojovala do čtvrtfinále, když vyřadila Vorwärts Berlin a dánské hokejové mistra Esbjerg. Nyní však "vojáci" narazí na velké soupeře Benfica Lisabon, loňského vítěze této soutěže s kterým se utkají v prvním zápase v únoru 1963. Dukla Praha má pověst nejlepšího čs. sportovního klubu a i když hlavní slávu si vysloužila svými úspěchy v kopané, je nejlepším celkem doma též v lehké

atletice, plavání a gymnastice. Jména atletů jako Mandlík či Skobla, plavce Lohnického a neb gymnastů Šťastného, Pazdery či Gajdoše jsou stejně tak známa jako fotbalistů Masopusta, Pluskala, Jelínka a Kučery. Podzimní ligu v čs. kopané však letos Dukla nevyhrála a skončila na 2. místě za Baníkem Ostravou. Stalo se tak hlavně tím, že opory Dukly záložní dvojice Pluskal-Masopust v závěru roku nebyla již v takové vrcholné formě jako na mistrovství světa v Chile, což se také projevilo v porážce čs. národního mužstva s Vých. Německem. Velkým překvapením podzimní ligy je třetí místo Trenčína, Slovan Bratislava je na 4. místě, býv. Bohemians pátá, Slovan Bratislava šestý a Dynamo (Slavia) sedmá. Na konci tabulky pořadí posledních tří je Sparta která opět hraje slabě, Plzeň a poslední Kladno. V hokeji ČSR. porazilo dvakrát Švédsko 6-1 a 4-2.

V RUBRICE - Krajský sport v posledním vánočním čísle nedopatřením nám vypadla jména ve zprávě, že Josef Maleček přijede s hokejovým mužstvem býv. čs. internacionálů do Toronto, a že není vyloučeno před proponovaným zápasem v hokeji vystoupí na ledě krasobruslařští mistři světa Maria a Otto Jelínkovi. Krasobruslařské exhibice by se možná i zúčastnily býv. mistrův ČSR. Vrzáňová, Náchodská a Pachlová. Vrzáňová, která žije v USA., byla před 10lety též mistry světa.

—o—

FRANCOUZI navrhují, a b v každém rokem konalo se utkání v kopané Evropa-Jižní Amerika. K prvnímu utkání by došlo již v roce 1963 a mužstvo Evropy bude starět známý německý trenér Sepp Herberger. Takový zápas dvou kontinentů bude jistě jednou z největších fotbalových událostí roku. Do čtvrtfinále Evropského poháru vedle dvojice Dukla-Benfica Lisabon se probojovaly Anderlecht Brusel, které se utká se skotským mistrem FC. Dundee a Galatasaray Istanbul. Jeho soupeřem bude AC. Milán. Stále Remeš se utká s vítězem zápasu Vasas Budapešť-Feyenoord Rotterdam. V mezistátním utkání porazila Itálie hladce Turecko 6-0 v Bologni a Belgie remisovala v Bruselu se Španělskem 1-1. Španělé omladili mužstvo, ve kterém již nehrají Puskas, Di Stéfano, Santamaria a z velkých jmen zůstalo jen levé křídlo Gento. V Lisabonu Portugalsko porazilo 3-1 Bulharsko.

SOKOLSTVO

Tělocvičná jednota "Sokol Masaryk" - Montreal pořádala vánoční nadílku pro žactvo v sobotu 15. prosince v restauraci Nash. Tah každoročně vypisované vánoční loterie montrealské jednoty se rovněž konal v rámci vánoční besídky. — Jednota pořádá 13. již šibírky v sobotu 5. ledna 1963. — 1. prosince se oženil člen montrealské jednoty bratr Standa Hasoň. Výbor a členstvo jednoty přeje jemu i jeho choti mnoho štěstí a zdraví v manželství. — Mikulášská zábava jednoty Toronto 2 konaná 1. prosince v sokolovně, se mimořádně vydařila a vyznačovala se obvyklou srdečností a příjemným prostředím. — Čestná hlavní náčelnice Slov. Sokola v USA, s. Betty Klimov byla zvolena starostkou župy "Nitra" se sídlem v Binghamtonu, N. Y. Je to první v dějinách župy, že žena byla zvolena starostkou

NOVÉ KOZICHY
NA MÍRU. PŘE-
MODELOVÁNÍ
Zboží se zárukou
Odborné opravy
FRANK PECH
288 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario Tel.: JA. 2-8926

**ČESKÁ CUKRARNA
V HAMILTONÉ**
doporučuje
vánoční dorty
mandlové a oříškové,
české punčové dorty
a výborné zkušky
JOE'S
BAKERY & COFFEE SHOP
213 KING ST. E. — JA 9-2323
Navštivte náš kavárnu!

**LÉKY, PRAVÉ ŠTÝRSKÉ
KOSY A DÁRKOVÉ
POUKAZY DO ČSR.**
objednejte u krajské firmy
TATRA
CANADIAN TRADING CO.
144 Trenton Avenue,
MONTREAL 16, P. Q.
Phone REgent 3-3805.

JOHN GREGOR
Dovoluje si oznámiti, že opět provádí
veškerý Plumbing Heating, opravy a
nové práce, pod firmou
**QUALITY PLUMBING & HEATING
COMPANY**
Volejte LE 3-8396

VAROSLAV HUEBER
(Dr. Jur.) LL.B.
Tel.: EMpire 8-5536
Ste 215
NOTAR A ADVOKAT
57 Queen Street West, Toronto 1

župy. Náčelníkem byl zvolen br. Mike Kadlečík, náčelníci s. Denise Marozas. — Sokolský tělocvick byl předveden mládeží Binghamtonských sokolských jednot na večírku amerického sdružení "Susquehanna Valley Parents and Teachers Association" kde se cvičencům i cvičitelům dostalo velkého uznání za předvedenou cvičení. — Valná hromada župy "Ludevít Štár" Slov. Sokola v USA která má sídlo v Chicagu se konala 2. prosince. Členem předsednictva této župy je po řadu let starosta Čsl. Sokolstva v zahraničí, Dr. Ant. Hřebík. — 75 let činnosti Polského Sokolstva v USA oslavila řada jednot Polského Sokola. Zvlášť okázalou slavnost pořádala jednota Polského Sokola v Bostonu.

MIKULÁŠSKÁ BESÍDKA
Z Mikulášské besídky, kterou uspořádala montrealská odbočka ČSN S letos v prosinci, měl radost kde kdo: pořadatelé, děti, učitelé, i návštěvníci. Pestrý pořad žactva české Doplnovací školy překvapil dovedností dětí, od nejmenších až po největší, a obětavostí a pilí, které věnovali přípravě učitelé-dobrovolníci, sestry Emina Košacká a Jana Zikmundová, jakož i bratři Jiří Kořístka a Zbyněk Vlček. Všem patří uznání a srdečný dík.
Česká Doplnovací škola pokračuje ve vyučování opět 12. ledna příštího roku a přijímá stále nové žáky.

SOKOL MONTREAL
Montrealská sokolové odpálí dlouhou přípravou raketu, pojmenovanou "ŠIBÍRKY XII" v sobotu dne 5. ledna 1963 o 8. hodině večerní z velkého sálu radnice, 90 Roosevelt Ave. Town of Mount Royal a zve všechny hvězdoplavce, přátele a příznivce k účasti. Po dobu letu účastníci si budou krátit chvíli moderními i klasickými tanci, k nimž bude hrát výtečný orchestr "Alpenland". Jako další kratochvíli se připravuje programová vložka tanečních mistrů Claudie a Roberta. Raketa bude zásobena různými dobrotami a pitím pro dobu celého letu. Celá krajská veřejnost v Montreale očekává s nabitím tuto velkou veselou událost.

Hodláte-li cestovat kamkoliv
AIRSEALAND
TRAVEL SERVICE
684 BLOOR STREET WEST
ODBORNÉ VAM PORADÍ
W. J. MARTINEK
KANCELÁŘ: LE. 1-4661
RES.: RO. 9-3714
Listky na
splátky neb za hotové

L. LUNSKÝ, OPTIK
Prohlídky očí - Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovorné český
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

KUPŮ, PREDAJ, NAJOM
DOMOV, OBCHODOV
APARTMENTOV
v meste a na okoli
TORONTO
OBRÁTE SA NA BRATA
MICHAEL J. VLCKO
REALTOR
TELEPHONE : 267-1211

POJIŠTĚNÍ VŠEHO DRUHU
ŽIVOTNÍ, ZDRAVOTNÍ, PENSIJNÍ
AUTO, POŽAR, OBCHODNÍ,
VELIN INSURANCE AGENCY
DR. D. VELÍN
Tel.: HI 4-1593 - EM. 8-6121
DON MILLS, ONT.
115 PLATEAU CRESCENT

PROCK INSURANCE AGENCY
124 PANDORA CIRCLE
SCARBORO, ONT.
AXMinster 3-7916
AUTO - POŽAR - BONDY
Deprovni a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

EVROPSKÁ LÉKARNA
poslává
LÉKY DO ČSSR
Rychlé a přesné dodání
HILARY'S DRUG STORE
344 BATHURST ST.
TORONTO
Tel.: EMpire 8-1059

Ušetíte na nábytku,
když nakoupíte přímo v továrně
UNITED FURNITURE FACTORIES
Showrooms
511 KING ST. W. - EM. 8-7316
Stereo HI-FI importujeme přímo
z Německa
3 POKOJE \$ 159.00
OD 1. ŘÍJNA ÚSPORA
\$ 138. 60
AIR & OCEAN
TRAVEL CENTRE LTD.
NOTARY PUBLIC
1 ADELAIDE ST. E.,
(roh Yonge St.)
TORONTO
EM 3-8888 (4 linky)
KAREL BUZEK,
Notář.